

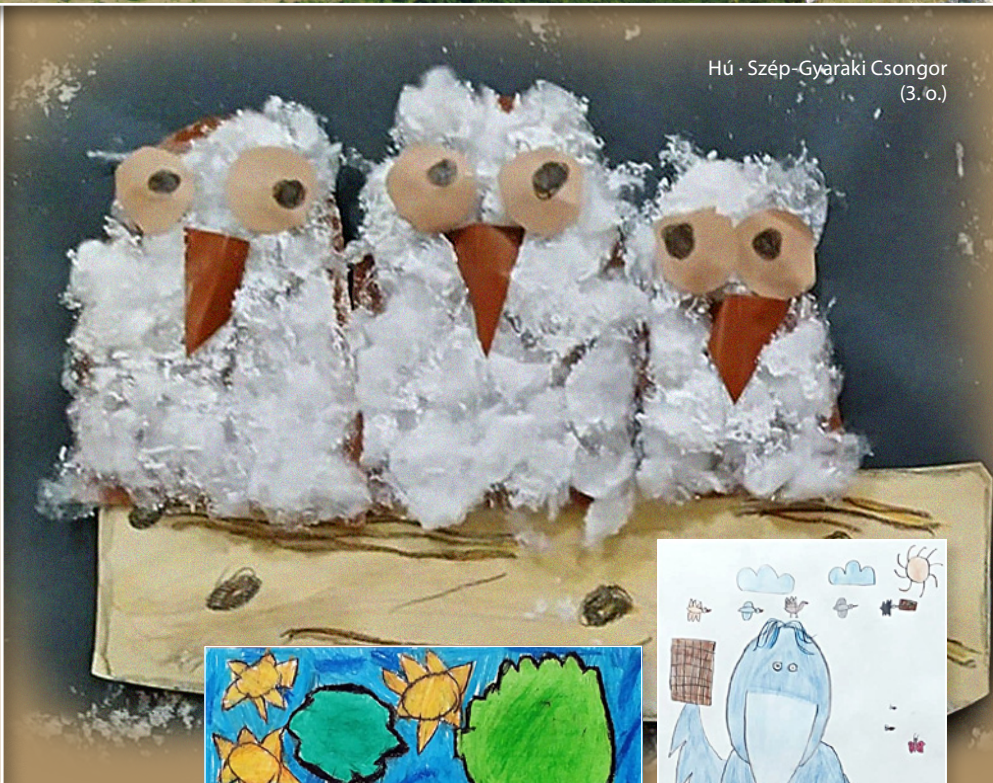

Hírforrás

PILISSZENTKERESZT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK HÍRLEVELE • XIV. ÉVFOLYAM / 2021. MÁRCIUS

Tartalom:

Felszíni csapadékvíz-elvezetés fejlesztése Pilisszentkereszten	2.
A közös problémát csakis közösen oldhatjuk meg! – Interjú Peller Márton polgármesterrel	3.
Az adóiroda tájékoztatója	4.
Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	5.
Jeles évfordulóink – 2021	6.
Megjelent Pilisszentkereszt templomát bemutató könyv	7.
Pálos est Pilisszentkereszten	8.
Iskolai hírek	9.
Óvodai hírek	10.
55 év együtt Pilisszentkereszten	12.
Pilisszentkereszti szlovák hírek	14.
Pilisszentkereszti Német Nemzetiségi Önkormányzat	17.
Beszámoló a Nyugdíjas Klub 2020. évi tevékenységéről	18.
Közösségi Ház és Könyvtár	19.
Sport hírek – Milyen volt 2020?	19.

Hú · Szép · Gyarak Csongor (3. o.)

Válogatás a Pilisszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola alsó tagozatos diákjainak munkáiból, melyeket a 2021. évi Magyar Kultúra Napja alkalmából készítettek

Vuk · Dénesi Kristóf (3. o.)

Gombóc Artúr · Motika Milica (4. o.)

Vuk · Rasztik Fruzsina (3. o.)

Füstbe ment terv · Benzinger Boróka (3. o.)

Lúdas Matyi · Tamási Luca (3. o.)

A téli tücsök meséi · Spiegelhalter Noel (3. o.)

Vuk · Spiegelhalter Noel (3. o.)

Lúdas Matyi · Benzinger Boróka (3. o.)

Sajtóközlemény

Felszíni csapadékvíz-elvezetés fejlesztése Pilisszentkereszten

■ *Pilisszentkereszt Község Önkormányzata 2019. 01. 23-án sikeres pályázatot nyújtott be a Települések felszíni csapadékvíz-elvezetés létesítményeinek fejlesztése, a települési vízgazdálkodás korszerűsítésének támogatása Pest megye területén című, PM_CSAPVÍZGAZD_2018 kódszámú felhívásra. A projekt a Magyar Állam finanszírozásával valósul meg, támogatója a Pénzügyminisztérium.*

A támogatás forrása a Pest megye Területfejlesztési Koncepciója 2014–2030 és Pest megye Területfejlesztési Programja 2014–2020 megvalósításához nyújtott célzott pénzügyi költségvetési támogatás a Pest megyei fejlesztések előirányzatból.

Az önkormányzat a közel 188,42 millió forint vissza nem térítendő támogatás segítségével a Fő utca, a Szabadság utca, valamint a Pilisszántói út felszíni csapadékvíz elvezetését valósítja meg.

A Támogatási Szerződés száma: PM_CSAPVÍZGAZD_2018/13
A pozitív támogatói döntést 2019. szeptember 16-án küldte ki a Magyar Államkincstár. 2019. november 27-én pedig a Támogatási Szerződés mindkét fél aláírását követően hatályba lépett.

A projekt keretében a felszíni csapadékvíz elvezető rendszer kerül kiépítésre a Fő utcában, Szabadság utcában, valamint a Pilisszántói úton

A fejlesztés célja és a támogatott tevékenység főbb elemei:

A gyakoribbá váló rendkívüli időjárási események, a lezúduló nagy esőzések, veszélyes helyzeteket és komoly károkat okozhatnak mind a település lakosságának mind az élővizeknek. A károk megelőzése céljából a projekt keretében a felszíni csapadékvíz elvezetés létesítményeinek fejlesztése valósul meg melynek célja a településen további csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítése, a meglévők felülvizsgálata és kapacitásuk növelése. Továbbá a vízelvezető rendszer műszaki kialakítása biztosítani hivatott a település kulturált, esztétikus megjelenését és az elöntések kiküszöbölését.

A Fő utcai csapadékvíz elvezetés rekonstrukciója a Fő utca – Béke utca és a Köztető közti utcarészt érinti. A Fő utca, a Magyar Közút kezelésében lévő út, csapadékvíz elvezető rendszere korábban csak kis mértékben tudta a funkcióját ellátni. A korábbi mederburkolatok töredezettek voltak, az átereszek fel-izapadosodtak, a

csapadékvizeket nem tudták megfelelően elvezetni. A projekt keretében a Fő utca meglévő csapadékvíz elvezető rendszer felújításra kerül, melynek keretében új TB elemek, illetve átereszek kerülnek kialakításra az adott szakaszon.

A Pilisszántói út csapadékvíz elvezetés rekonstrukciója a Pilisszentkereszt autóbusz forduló – Kovács (Dera) patak szakaszt érinti. Ezen szakaszon korábban földmedrű árok szakaszok voltak találhatóak, betonátereszekkel, illetve az autóbuszfordulónál víznyelő rácsokkal. A korábbi csapadékvíz elvezető rendszer állapota nem volt megfelelő arra, hogy a keletkező csapadékvizeket elvezesse. A projekt keretében, jelen szakaszon a meglévő földmedrű árkokat mederburkoló elemmel terveztük ellátni, valamint a meglévő átereszek cseréje is a projekt részét képezi.

A Szabadság utcai csapadékvíz elvezetés rekonstrukciója a Kanyargó patakba való átvezetéssel valósul meg, amely a Szabadság utca – Északi részének rekonstrukcióját tartalmazza. A Szabadság utca jelen szakaszán, vízelvezető, monolit folyóka gondoskodott a csapadékvíz elvezetésről és egy víznyelő rácson keresztül csatlakozott bele, a monolit vasbeton medrű vízelvezető árokba, ami elvezette a csapadékvizek egy részét, a patakba. A valóságban, a folyóka nem volt képes elvezetni, a nagy intenzitással érkező csapadékvizeket, ezért a víz az útburkolaton jelentkezett. A projekt keretében, a Szabadság utca, tárgyi szakaszán, a folyóka, valamint a monolit vasbeton árok elbontásra kerülne, helyette TB árokburkoló elem kerül beépítésre.

A fejlesztés eredményei és társadalmi-gazdasági hatásai:

A beruházás megvalósításának hatására bel- és csapadékvíz károktól a lakosság és értékeik megóvásra kerülnek. A megépült, felújított csapadékvíz elvezető rendszerek hossza és a csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítésével megvédett terület nagysága is növekszik. A belvízelvezető csatornák kiépítésével, felújításával és karbantartásával a belvizes terület nagysága csökken. A beruházás megvalósulásával a településen a belvízjárta területek csökkennek és a csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítésével megvédett terület nagysága nő.

Közbeszerzési eljárás keretében kiválasztásra került a kivitelező, akivel 2020. 06. 10-én megkötésre került a vállalkozási szerződés. A kivitelezési munkákat a DEPONÁTOR Kft. végzi. A munkaterület átadása a kivitelezőnek 2020.08.12-én megtörtént, ezt követően 2020. 08. 24-én meg is kezdték a munkákat.

A projekt befejezése előre láthatóan 2021.04.15.

A közös problémát csakis közösen oldhatjuk meg!

Interjú Peller Márton polgármesterrel

A település honlapján részben már tájékozódhattak az elmúlt év fontosabb eseményeiről azok, akik nyomon szeretnék követni Pilisszentkereszt életét. Sajnálatos módon az elmúlt szűk egy évben nem jelent meg a Hírforrás nevű önkormányzati kiadvány. Ennek nyomós oka volt, hiszen a vírussal terhelt tavalyi év szigorú, komoly megszorító intézkedéseket igénylő gazdálkodásra szorította az önkormányzatot. Peller Márton polgármester elmondása szerint nem csak az újság kiadása terén kellett átgondolni a település költségvetését, hanem minden egyes kiadást meg kellett fontolni. Az alábbi interjúban ezekről a megfontolandó, s közös ügyeket érintő kérdésekről lesz szó.

■ Vélhetőleg 2019 szilveszterén nem gondolhatta, hogy ilyen feladatokban bővelkedő 2020-as esztendő vár Önre?

– Az biztos, hogy nem az akkor még számunkra is ismeretlen koronavírusra koccintottunk. De a tréfát félretéve, optimistán tekintettem akkor a tavalyi évre, úgy éreztem, hogy községünk fejlődése töretlen lesz, hogy jó úton haladunk. Stabil költségvetéssel, reális tervekkel rendelkezünk, tehát minden adott volt ahhoz, hogy a megkezdett munkát a tervek szerint folytassuk.

■ Aztán beköszöntött a március és a koronavírus...

– Mindenki számára bizonytalan időszak volt az a tavasz. Nem tudtuk, mivel is állunk szembe, s ennek megfelelően soha nem tapasztalt új feladatok elé néztünk. Egyik pillanatról a másikra az életünkbe teljesen más prioritások kerültek. Úgy, mint maszk, illetve fertőtlenítőszer beszerzése, az otthoni munkavégzés infrastruktúrájának megszervezése, a betervezett feladatok, rendezvények átgondolása, majd átütemezése, s bizony ezek mind rengeteg többletköltséggel jártak. Ennek megfelelően az első sokk után át kellett gondolnunk az egész költségvetésünket. Az már a vírus-helyzet legelején nyilvánvalóvá vált, hogy az eddigieknél takarékosabbnak kell majd lennünk, sőt, fogalmazhatok akár úgy is, hogy az eddig is szoros nadrágszíjon még egyet, ha nem kettőt kellett húznunk.

■ Milyen konkrét lépéseket kellett megtenni?

– Első körben a rendezvényeinkről kellett lemondanunk. Utólag ez már szinte magától értetődő lehet így közel egy év távlatából, ám akkor ez még nem volt olyan egyértelmű, mint manapság, amikor már hónapok óta kijárási korlátozásokhoz vagyunk szokva, s az otthonainkba kényszerítve szinte zéró közösségi élettel. A rendezvények mellett a pályázataink mibenlétét is át kellett gondolnunk. Szerencsések voltunk a korábbi években, hiszen rengeteg sikeres pályázatot tudhattunk magunk mögött, ám a tavalyi évvel meg kellett hoznunk azt a keserű döntést, hogy csakis olyan pályázaton indulunk el, amely nem kíván önkormányzati önrészt. Számomra különösen fájó pont volt a civil szervezetek támogatásának elmaradása, valamint a dolgozói káfétergia felfüggesztése. A kötelező feladatokon kívül csak a legszükségesebb feladatokra tudunk forrást biztosítani. Hogy például is éljek, mérlegelnünk kell minden egyes kátyú esetében, hogy melyik az, amelyik már balesetveszélyes, s csak arra rendeljük meg a munkát.

A megzorításokon túl különös hangsúlyt fektettünk arra, hogy a rászorulóknak segítséget tudjunk nyújtani.

■ Egyetlen települési vezetőnek sem álma ilyen intézkedéseket meghozni, s nem pusztán azért, mert nem növelik a népszerűségét...

– A személyes ambíciók ilyen vészhelyzetben abszolút háttérbe szorulnak. Ilyenkor mellékes az, hogy én milyen évet álmodtam

meg, amikor ez a valóság. A valóság pedig azt tükrözi, hogy nem csak mi, hanem az egész világ problémákkal küzd. Komplet szektorok álltak le, szerencsésnek mondhatja magát az, aki megtarthatta a munkáját, akinek megmaradt a megélhetése. A saját szűkebb környezetünkön túl kell tekinteni, s látni azt, hogy a közös problémát csakis közösen oldhatjuk meg, s a közös alatt az egész világot értem.

■ Milyen megoldást lát vagy vízióval?

– Az idei év egész biztosan még a vírus jegyében fog eltelni, ám ennek ellenére azt ki merem jelenteni, hogy a folyamatban levő fejlesztéseink szinte ütemterv szerint haladnak, s hamarosan átadásra kerülnek vagy kerültek. Így például az óvodai főzőkonyha felújítása a napokban zárult le, mely magában foglalja a konyha teljes légtechnikai felújítását, valamint az eszközbeszerzés keretén belül sor kerülhetett korszerű sütő-gőzpároló, mosogatógép, melegentartó pult, ipari hűtő, húsdaráló, dagasztógép, zöldségselelő, rozsdamentes asztal, székek, lábasok, vágódeszkák, bögrék, poharak és tányérok beszerzésére.

A felújítástól egyértelműen azt várjuk, hogy a korszerű légtechnika megoldja a régóta problémás szellőzési gondokat, valamint jobb minőségű és változatosabb ételek kerülhetnek minden nap a gyermekeink asztalára. Ezen felül tavasszal várható a Fő út, a Pilisszántói út és a Szabadság utca csapadékvíz elvezető rendszerének átadása. Több kérdést kaptam már arról, hogy mikor várható az új bölcsőde nyitása. A nyitást szeptemberre tervezzük, így várható, hogy hamarosan közzétesszük a bölcsődei jelentkezés határidejét is. A DMRV jelenleg a Cserfa utcában vízvezeték cserél, itt a munkálatok befejezése után, várhatóan nyáron az útburkolat cseréjére is sort kerítünk. Amiről még nem nagyon ejtettem szót, hiszen egészen friss a dolog, az önkormányzat épülete mögötti játszótér felújítására belügyminisztériumi külön keretből kaptunk forrást, így a játékok cseréjét gyermeknapig szeretnénk elvégezni. Ha már az önkormányzat épülete érintőlegesen szóba került, sokan tapasztalhatják, hogy az épületben építkezés zajlik. A polgármesteri hivatal teljeskörű belső felújítását végezzük, szintén pályázati forrásból, százszázalékos pályázati támogatás mellett.

A hasonló, számunkra reálisan elérhető pályázati lehetőségeket idén is kutatjuk. De a hangsúly a realitáson van ebben az időszakban. Véleményem szerint a realitások most azt mutatják, hogy az idei év hasonlóan takarékos üzemmódban telik majd, mint a tavalyi. Ám jó reménységünk az, hogy a fokozatos áttolottságnak köszönhetően enyhül a vírushelyzet, s apró lépésekkel visszatérhünk a normális életünkhöz, a normális kerékvágásba.

H.A.

Az adóiroda tájékoztatója

GÉPJÁRMŰADÓ

■ 2021. január 1-jétől a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adó- és vámhatóság látja el. Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény, mely több pontban is érinti a gépjárműadóztatás kérdését. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (Gjt.) jelenleg hatályos rendelkezései alapján a belföldi gépjárművek adója esetében az adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el. A módosulás kapcsán az adóhatósági feladatokat a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban 2021. január 1-jétől már az állami adóhatóság látja el. A 2020. december 31-ig terjedő időszak adókötelezettségének megállapítása, ezen időszak adójának beszedése, végrehajtása, erre az időszakra vonatkozó ellenőrzés és szankciók megállapítása az adóhatósági feladatokat – a Gjt. 2020. december 31-ig hatályos szövege alapján – továbbra is az önkormányzat adóhatósága végzi. Így, az önkormányzati adóhatóság továbbra is élhet a végrehajtás lehetőségével, vagy akár a gépjármű forgalomból való kivonására vonatkozó kezdeményezés lehetőségével, ha az adótartozás az egy évi adótételt meghaladja, feltéve, hogy a fizetési kötelezettség 2020. december 31-ig keletkezett (az állami adóhatóság a 2021-től keletkező egy évi gépjárműadótartozás esetén kezdeményezheti a gépjármű forgalomból való kivonását). Az önkormányzati adóhatóság 2021. január 15-ig adatot szolgáltat az állami adó- és vámhatóság számára a nála 2020. december 31-én nyilvántartott, 2020. december 31-én hatályos 5. § a), d), e) és f) pontja szerint adómentes gépjármű forgalmi rendszámáról és a gépjármű üzemben tartójának, tulajdonosának azonosító adatairól, valamint a mentesség jogcíméről, így ezekről az adózóknak külön bejelentést nem kell tenniük. 2021. január 1-jét követően új mentességekről (Gjt. 5.§), vagy adókedvezményeikről (Gjt. 8.§), kizárólag az adózó bejelentéséből értesülhet az állami adó- és vámhatóság.

IPARÚZÉSI ADÓ

■ Megjelent az adótörvények módosítása 2021. január 1-jétől csak az állami adóhatóságnál lehet benyújtani a helyi iparűzési adóbevallásokat, javításokat és önellenőrzéseket. Megjelent az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény, mely több pontban is érinti a helyi iparűzési adóbevallás benyújtásának szabályait. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) módosulása alapján az adóalanyok a jövőben nem az önkormányzati, hanem kizárólag az állami adóhatósághoz kötelesek benyújtani helyi iparűzési adóbevallásukat (ÁNYK). Fontos, hogy maga az iparűzési adóbevallás feldolgozása, esetleges javítása az önkormányzati adóhatóságnál történik és az adót továbbra is az önkormányzat számlájára kell befizetni. Kizárólag az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély iparűzési adóalany (vállalkozó) az iparűzési adóbevallási nyomtatványt papíralapon is benyújthatja, tekintve, hogy e minőségében nem kötelezhető elektronikus kapcsolattartásra. Amennyiben a magánszemély vállalkozó a papíralapú bevallás-benyújtást választja, akkor azt az önkormányzati adóhatósághoz teheti meg.

Tisztelt Ügyfeleink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2021. február hónaptól Pilisszentkereszt Község Önkormányzat Adóhatósága a 2021. évi adóellenőrzési tervének megfelelően az építményadó és a telekadó kötelezettség teljesítése vonatkozásában fokozott ellenőrzést kezd. Az ellenőrzés első fázisában elsősorban az adatbejelentési kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére kerül sor különös tekintettel a lakás és a nem lakás célú építményekre. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) 18.§-a és 44.§-a alapján az adózó adatbejelentésének benyújtásával jelenti be az önkormányzati adóhatósághoz az adókötelezettségének keletkezését/változását annak bekövetkeztétől számított 15 napon belül. Ingatlan tulajdonba/haszonélvezetbe kerülés esetén az adatbejelentés benyújtásának határideje a tulajdonba/haszonélvezetbe kerülést követő év január 15. napja. Mivel a fentiek ún. kivetéssel jellegű helyi adók, így az adó alanya* a jogszabályban előírt bevallási nyomtatvány benyújtásával jelenti be, változtatja, illetve szünteti meg az adókötelezettségét.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) 12.§-a alapján az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok a tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy önmagában az ingatlan-nyilvántartásban történő változás átvezetés, adás-vételi szerződés, tájékoztatás önkormányzati adóhatóság részére történő megküldése, adatbejelentő e-mailen történő beküldése stb. nem elegendő és nem helyettesíti az önkormányzati adóhatóság felé szükséges adatbejelentést. Tájékoztatjuk Önöket arról is, hogy nem kell újabb adatbejelentést benyújtani mindaddig, ameddig az adóalany körülményeiben, az adó tárgyában nem következik be adókötelezettséget érintő változás.

Az adókötelezettségeket betartó vagy legalább az első felhívást követően teljesítő adózót nem éri mulasztási bírság kivetése miatt anyagi hátrány, ám aki a felhívást/felhívásokat követően sem teljesíti a jogszabályban előírt adóbevallási, adatbejelentési kötelezettségét, jelentős fizetési többlettel számolhat.

- 1.) Amennyiben az adóhatóságnak tudomására jut az adókötelezettség (adatbejelentési kötelezettség) elmulasztása: a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett, tizenöt napos határidő kitűzésével felhívja az adózót az adókötelezettség jogszerű teljesítésére.
- 2.) Az adókötelezettség felhívás szerinti határidőn belüli nem, illetve nem jogszerű teljesítése esetén az adóhatósága természetes személy adózót 50.000 forint, a nem természetes személy adózót 100.000 forint, mulasztási bírsággal sújtja és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett, tizenöt napos határidő kitűzésével ismételt felhívja az adókötelezettség jogszerű teljesítésére. A kötelezettség határidőben történő teljesítése esetén a fentiek szerint kiszabott bírság mérsékelhető vagy elengedhető.
- 3.) Az ismételt határidő eredménytelen elteltét követően az adóhatósága természetes személy adózót 200.000 forint, a nem természetes személy adózót 500.000 forint mulasztási bírsággal sújtja és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett, tizenöt napos határidő kitűzésével felhívja az adókötelezettség jogszerű teljesítésére. A kötelezettség teljesítése

esetén a már kiszabott mulasztási bírság (250 ezer vagy 600 ezer) – az alapeljárásban hivatalból – nem mérsékelhető.

Az Art. 198.§-a alapján fizetési halasztásra, illetve részletfizetésre, vagy az Art. 201.§-a alapján adó (mulasztási bírság) mérséklésre ezt követően is van lehetőség. Ekkor a fizetési könnyítés, illetve adómerséklés külön adózási kérelemre indul (múltányosság, részletfizetés). Az adóhatóság természetes személyek esetében a felhívásokat és mulasztási bírság előírásokat – ha nem választottak elektronikus ügyintézt – tértivevényes levelek útján kézbesíti.

Kérjük leveleiket vegyék át, tekintettel arra, hogy az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény 79. § (2) bekezdés b) pontja szerint az adózó vagy képviselője adóhatósághoz bejelentett címére, valamint Magyarországon lakóhellyel nem

rendelkező külföldi személy magyarországi kézbesítési meghatalmazottja címére feladott adóhatósági iratot a postai kézbesítés második megkísérlését követő ötödik munkanapon kell kézbesítettnek tekinteni, ha az adóhatósági iratot a posta a rá vonatkozó szabályoknak megfelelően „nem kereste” jelzéssel küldte vissza az adóhatóságnak. Gazdálkodók esetében az adóhatóság a felhívásokat, mulasztási bírság előírásokat elektronikus úton küldi ki, így kérjük tárhelyeiket (a gazdálkodó szervezet hivatalos elérhetősége vagy a természetes személynek az elektronikus azonosítási szolgáltatáshoz tartozó, az Eüsztv. 14. § (6) bekezdésének megfelelő tárhelye) figyeljék.

Dr. Varga Imre
megbízott jegyző

Figyelem! A Polgármesteri Hivatal tájékoztatója

A járványügyi veszélyhelyzetre való tekintettel arra kérjük minden egyes ügyfelünket, hogy a hivatali ügyintézt minden esetben előzze meg elektronikus, vagy telefonos egyeztetés, az alábbiakban ismertetett elérhetőségeken.

Központi telefonszám: **26/547-500** • e-mail: **mlynky@t-online.hu**

Ügyintézőink elérhetőségei:

megbízott jegyző:	Dr. Varga Imre:	30/556 1862
adó:	Dr. Varga Imre:	30/556 1862
adó, hagyaték:	Szmetana Gizella	30/556 6091
anyakönyv:	Berecz Miklósné	30/172 1855
műszak:	Szabó Zoltán	30/190 9246
pénzügy:	Szemán Beáta	30/556 9124
pénzügy:	Székely-Diószegi Anita	30/973 3817
szociális ügyintéző:	Dénesi Anikó:	30/568 2011

FELHÍVÁS

A Pilisszentkereszti Római Katolikus Plébánia és Pilisszentkereszt Község Önkormányzata

**2021. április 24-én
8:00 órától
temetőtakarítást
szervez**

A szervezők a temetőtakarítás során különös tekintettel lesznek az aktuális járványügyi biztonsági előírások betartására.

Kedves pilisszentkereszti Lakosok!

Lami Krisztina vagyok; 2020 októbertől a Dunakanyari Család- és Gyermejjóléti Szolgálat családsegítőjeként szeretettel várom Önöket Pilisszentkereszten a Községi Ház és Könyvtárban, szerdánként 10.00 és 14.00 óra között.

Két éve dolgozom az Intézményben, Pilisszentkereszt mellett Szentendrén, főállásban. Kulturális antropológus, művelődésszervező és viselkedéselemző diplomám van, jelenleg pszichológia mesterszakra járok a Károli Gáspár Református Egyetemre. 18 évig a kultúra, a művészetek területén dolgoztam, a Nemzeti Filharmonikus Zenekarnál, a Művészetek Palotájában. Két kisgyermem van Szentendrén, és egy kedves, banki informatikus férjem.

Ügyfélfogadási időn kívül akut problémák, krízishelyzet esetén a szolgálat szentendrei irodájában készséggel állunk rendelkezésükre munkanapokon.

(2000 Szentendre, Szentlászlói út 89. Tel.: 06 26 312-605)

Amiben segíteni tudunk:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás;
- az anyagi nehézséggel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése;
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás;
- kríziskezelés

- a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése;
- az egyének és családtagok kapcsolatkezelésének javítása, konfliktuskezelő szolgáltatás szervezése;
- szabadidős és közösségfejlesztő programok szervezése a járványhelyzethez alkalmazkodva
- egyéni készségfejlesztés Szentendrén;
- a válsághelyzetben lévő várandósnak a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban történő segítségnyújtás;
- a gyermeknek, illetve családjának az átmeneti gondozáshoz való hozzájutás megszervezése, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetése, valamint a gyermek mielőbbi hazakerülésének elősegítése;
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése;
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a szolgálat haladéktalanul, a központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.
- gyerekneveléssel, lakosságot érintő ügyekkel kapcsolatos előadások a járvány lecsengése után
- szaksegítség nyújtása Szentendrén: pszichológus, jogész, mediátor, családterápia, fejlesztőpedagógus

**INTÉZMÉNYÜNK VALAMENNYI SZOLGÁLTATÁSA
TÉRÍTÉSMENTES!**

Jeles évfordulóink – 2021

„Emlékek nélkül nemzetnek híre csak árnyék.”

A 2017 elején indított „Jeles évfordulóink” sorozat a járvány következtében tavaly megszakadt, pedig 2020 is bővelkedett kerek évfordulókkal. Sok megemlékezésre méltó Pilisszentkereszthez is kapcsolódó tavalyi évforduló maradt ki: Árpád-házi Szent Margit 750. évfordulója és a Pálos rend alapítója, Boldog Özséb, valamint templomunk két harangjának készítőjének, a 150 éve született Szlezák László égi születésnapja szintúgy, mint egy 110 évvel ezelőtt történt, pilisszentkereszti vonatkozású tragikus eseményről való megemlékezés is.

Reményeink szerint későbbi lapszámunkban bepótolhatjuk ezen jeles évfordulókra való visszatekintést.

150 éve hunyt el Eötvös József, író, tudós és politikus

Báró Eötvös József
(Ellinger Ede felvétele)

150 évvel ezelőtt, 1871. február 2-án halt meg Eötvös József, a reformkor és a XIX. század későbbi évtizedeinek meghatározó egyénisége, író, akadémikus, politikus, a magyar közoktatás megújítója.

A Szatmár vármegyből származó, vásárosnaményi előnevet viselő Eötvös család Mária Teréziától nyerte el a bárói címet. Ebből a családból született 1813. szeptember 3-án Budán, az Úri utca 19. alatti házban Eötvös József, báró Eötvös

Ignác tárnokmester és a félig német, félig magyar szülőkől származó, német anyanyelvű palotahölgy, Lilien Anna gyermekeként.

Mivel anyjával németül beszélt, magyar nyelvtudása fejlesztésre szorult, ezért apja a Királyi Katolikus Egyetemi Főgimnáziumba íratta nyilvános diákként. 13 éves korától már a Pesti Egyetem bölcsészeti karának diákja, majd a jogi fakultást is elvégezte, de ezt követően szakítva a családi hagyományokkal nem a konzervatív főnemesség szokásos karrierpályáját választotta.

Az 1834-es országgyűlés ideje alatt sokat tartózkodott Pozsonyban, az 1839-es országgyűlésen már többször felszólalt, műveltsége és kiemelkedő szónoki tehetsége ekkor mutatkozott meg először. Első regényét, „A karthausi” című művét is ebben az időszakban írta. A reformkorban a centralista párt egyik vezéregyénisége, az 1848-as történésekben a szeptemberi fordulatig a politikai élet aktív szereplője volt. A Batthyány-kormányban a vallás- és közoktatási miniszteri posztot töltötte be. 1848. szeptember 11-én a miniszterelnök lemondásakor elmenekült az országból. Münchenben telepedett le, ahol folytatta történelmi és bölcsészeti tanulmányait, valamint irodalmi tevékenységét. Itt készült elméleti munkája, „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” magyarul és németül jelent meg.

Hazatérte után, az ötvenes évek végéig nem vett részt a közéletben, svábhegyi villájában visszavonulva élt, idejét a családjának szentelte. Fia, Eötvös Loránd, a világhírű fizikus, az Akadémia későbbi elnöke. Az 1861-es országgyűlésen ismét politikai szerepet vállalva Deák híveként vett részt.

A kiegyezés után ő volt az egyetlen olyan miniszter, aki mind a Batthyány-kormányban, mind az Andrássy-kormányban is tagja volt. A sors most sem volt kegyes hozzá, hiszen ismét csak nagyon rövid idő, alig négy esztendő adatott számára tervei megvalósítására.

Az 1870. évi költségvetés tárgyalásakor az ellenzék heves támadásokat intézett ellene, melynek hatása alatt összeroppant. Karlsbadba ment felépülni, ám decemberben ismét súlyosan megbetegedett, és 1871. február 2-án Pesten meghalt. Hamvai Ercsiben, a 2016-ban újjáépült családi kápolnában nyugszanak.

Eötvös József rendkívül sokrétű tevékenységét egy rövid megemlékező írás keretében még felsorolni sem lehet, így – vállalva a szubjektivitás kockázatát – csak a legfontosabbakat emeljük ki:

- Eötvös József a magyar irodalom nagyjai közé tartozik, A falu jegyzője, A karthausi, Magyarország 1514-ben regényei a XIX. századi magyar irodalom máig olvasott nagy művei. Emellett számos verse is megjelent.
- Kiemelkedő tudományos tevékenységet folytatott, hosszú időn keresztül volt a Magyar Tudományos Akadémia aktív tagja, 1866. március 18-án elnökké választották.
- Meghatározó volt az Országos Iparegyesületben betöltött tisztsége és tevékenysége. Eötvös fogalmazta meg az Egyesület iparfejlesztési céljait. Felismerte a hazai iparfejlesztés fontosságát és azt, hogy ennek alapja a szakemberek képzése.
- A népoktatás fontosságát már első minisztersége idején is hangsúlyozta, a kiegyezés után pedig alapvető reformokat hajtott végre. Bevezette az általános tankötelezettséget, rendezte a felekezeti és az állam viszonyát. Támogatta az egyetemeket, tanárképző főiskolát állított fel, egyetemi szintre emelte a mérnökképzést.

Halálának 150. évfordulóján adózzunk tisztelettel történelmünk egyik legkiemelkedőbb alakja, Eötvös József emléke előtt!

Eötvös József

TANÁCS

Oh nézd a tölgyet, erős gyökerével
A földből szíja élte nedveit,
De felfelé hajt minden erejével,
S az éghez nyújtja lombos ágait.

Így tégy te ember, kit e földhöz kötnek
A sors, s ezer szükség vas karjai;
Bár innen élsz, ez nem elég körödnök,
Magasabbak küzdelmed céljai.

Áldást a szív csak így terjeszt körére,
Egész pályánk hasznos csak így lehet:
Miként nagyobb árnyékot vet földjére
A tölgy, mennél magasbra nőhetett.

1845

Megjelent Pilisszentkereszt templomát bemutató könyv

■ 2019. október 4-én ünnepélyes keretek között került bemutatásra a „Pilisszentkereszt temploma” című könyv. A kötet szövegét prof. Prokopp Mária művészettörténész írta, a lektorálást az időközben elhunyt prof. Török József egyháztörténész végezte.

A 80 oldalas albumban **Prokopp Mária** igényes fotókon keresztül mutatja be Pilisszentkereszt pálosok által 1766-ban épített templomát.

A Szalay Zoltán atya előszavával induló kötet három részre tagolható. Az első rész rövid áttekintést ad a település és a templom történetéről a ciszterektől kezdve a pálos időkön és világháborúk történésein keresztül egészen napjainkig, röviden összefoglalja a két itt megtelepedett rend, a ciszterek és a pálosok történetét, kiemelve a

Pilisi Apátságot alapító III. Béla király érdemeit.

A könyv képekkel ugyancsak gazdagon illusztrált utolsó fejezete bemutatja a Kálváriát, a Szentkutat, a pilisszentkeresztii feszületeket és kegyhelyeket, a falu szobrai is.

A kötet hangsúlyos része Prokopp Mária tőle megszokottan magas színvonalú, a tudományos igényesség és szakszerűség mellett lángoló szenvedéllyel és hittel áthatott művészettörténeti elemzése. Professzor asszony rávilágít az épület tökéletes arányaira, a templom képeinek, szobrainak, berendezési tárgyainak magas művészi színvonalára, feltárva az alkotások rejtett szépségeit, rejtett titkait.

Az albumot Smohay András, a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum igazgatója így jellemezte: „**A könyv a templommonográfiák közül tartalmi és megjelenésbeli igényességében magasan kiemelkedik.**”

A templomban tartott könyvbemutatón Prokopp Mária előadása mellett Petrás Mária Magyar Örökség Díjas keramikus- és énekművész és Török Máté versenyes művész műsorában is gyönyörködhetett a szép számú közönség.

Jelen volt Rieger Tibor Kossuth díjas szobrászművész, a templom emlékpark felőli falán látható Gertrudis dombormű alkotója

Fühl Imre felvételei

és Kákonyi Júlia iparművész, akinek édesapja, Kákonyi István a Kálvária gyönyörű bronz plakettjeit készítette, nagybátyja, Kákonyi Imre Asztrik ferences festőművész és szentírásstudós pedig a templomi stációképeket és a szentély főfalának festményét alkotta.

A könyvbemutató tiszteletére az óvoda nagycsoportosai rajzokat, festményeket készítettek a templomról.

A könyvhöz mellékelt könyvjelző a Pilisi Himnusz keletkezésének körülményeit mutatja be, tartalmazza a szívbemarkolóan szép dal szövegét a pilisiek mindhárom nyelvén, és olvasható rajta az eredeti szöveg mára elfelejtett harmadik versszaka:

*Magyar járt az erdők útján,
Vándorbot kezében csupán, s jár, jár, jár.
Minden szívre lángot tűzni jár, jár, jár.*

A könyv készítése során az egyházmegyei dokumentumokból kiderült, hogy 1939-ben a templom berendezései között volt egy „Pálos-Madonna” festmény. A képet a világháborúban kimentették, de nem került vissza. A Pilisszentkereszti Pálos Madonna kegyképet sikerült felkutatni, és 2019. október 20-án Cserháti Ferenc püspök úr szentmise keretében ünnepélyesen megáldotta, és visszahelyezte a templomba. Az eseményt jelenlétével megtisztelte Arató László, a pálos rend konfrátere.

HS

Pálos est Pilisszentkereszten

dig már 100 család élt Szentkereszten. A pálosok 1766-ban templomot építettek, amely a Szent Kereszt (Sancta Crux) nevet kapta, hasonlóan a középkori pilisi pálos templomhoz.

Az emlékesten „A pálos rend születése és története” (dr. Legeza László) és „Pilisszentkereszt és a pálosok” (dr. Horváth Sándor) címmel vetített képes előadások hangzottak el, a „Pálosan szép az élet” című vándorkiállítás pedig Török Máté, a kiállítás projektvezetője és tervezője mutatta be. Török Máté versenyes, a Magyar Örökség Díjjal kitüntetett Misztrál együttes alapító vezetője rövid művészi műsorral is közreműködött.

Díszvendégeink voltak Arató László, a pálos rend konfrátere és Széchenyi Tímea, a Gróf Széchenyi Család Alapítvány kuratóriumának elnöke. Széchenyi Tímea rövid előadást tartott Széchenyi Pálról, aki pálos szerzetesként kezdte meg fényes egyházi karrierjét, 1687-től 1710-ig veszprémi püspök, 1696-tól 1710-ig kalocsai érsek volt.

A pálos rend alapítója, Boldog Özséb halálának 750. évfordulója alkalmából Pilisszentkereszt Község Önkormányzata, a Pilisszentkereszti Szent Kereszt Plébánia és a Szentkereszti Polgári Kör Egyesület emlékestet szervezett. A március 03-án az Önkormányzat dísztermében megtartott esemény tiszteletjes volt a falut alapító pálos rend és a rendalapító Boldog Özséb előtt.

■ Ma már közsismert, hogy a Pilisszentkeresztet alapító, a falunak nevet adó pálosok egy történelmi tévedés következtében kerültek ide. A török kiűzését követően egykori főmonostorukat keresve tévesen úgy vélték, hogy az 1184-ben III. Béla által alapított ciszterci apátság romjai az ősi, Szent Kereszt tiszteletére szentelt templomuk és monostoruk maradványai, ezért azt és környékét már 1686-ban visszaigényelték. A két rend közt hosszú pereskedés indult ugyan, de a pálosok az 1710-es évek végén birtokba kerültek, és megkezdték az élet szervezését. 1720-ban már molnárt, erdőrt, vadászt és uradalmi hajdút foglalkoztattak, 1735-ben Remes Márton molnárral szerződést kötöttek egy új malom és lakóház építésére, majd megkezdték a falu benépesítését túlnyomórészt szlovák emberekkel. A pilisi járás 1747. évi taxális összeírásában „Sub Monte Pilisiensi” alatt hat szlovák név szerepel, egy 1750-ben készült térkép tanúsága szerint a Dera patak két oldalán 6-6 ház állt, 1760-ban pe-

A jubileum alkalmából 3 napig Pilisszentkereszten volt megtekinthető a „Pálosan szép az élet” című, autóbuszban berendezett, rendkívül tartalmas és színvonalas vándorkiállítás, melynek 180 látogatója – köztük az iskola tanulói – volt.

dr. Horváth Sándor
SZPKE elnök

Iskolai hírek

Az iskolában a járványhelyzet alatt sem állt meg az élet

2020. március közepétől a pilisszentkereszti iskolában is új időszámítás kezdődött. A járványhelyzet miatt tanároknak, diákoknak, szülőknek néhány nap alatt kellett áttérni a digitális oktatásra, tanulásra. Ez a helyzet sok kihívást jelentett, de mindannyian sokat tanultunk belőle.

2020. 06. 12-én zártkörű, bensőséges ballagást tartottunk. A szépen feldíszített iskola látványa, az egységes, elegáns öltözet valamennyire helyettesíteni tudta a szokásos emelkedett és egyben izgatott hangulatot, hiszen ezúttal a nyolcadikosok üres iskolában vonultak végig. Legközelebbi rokonaik is csak az udvaron várhatták meg őket. 15-en ballagtak el a tavalyi tanévben:

Bakk Attila · Bokodi Evelin · Guba Ákos · Havas Bence · Hegyi Regina · Keller Glenda Tündér · Kovács Attila Dominik · Kovács Virág Viktória · Könözi Balázs · Nagy Richárd Gábor · Pécsi Dominik · Potyók Dómos · Pozsonyi Rebeka · Spiegelhalter Lili Róza · Szikszai Levente Márk · Osztályfőnök: Papucsek Márta

Az évzáró is rendhagyó volt, az osztályfőnökök egy megadott időben osztották ki a bizonyítványokat.

A helyzet miatt sajnos elmaradt több program. Pl. a jelenlegi nyolcadikosok a Határtalanul programmal a Felvidékre utaztak volna májusban, a hetedikesek Szlovákiában töltöttek volna el egy hetet erdei iskolában. Sajnos elmaradt a szokásos, a tanévzárót követő népszerű szlovák tábor is. Utóbbi szerencsére sikerült pótolni a Bethlen Gábor Közalapítványhoz benyújtott pályázatból, az

Országos Szlovák Önkormányzat támogatásával szerveztük meg a tábort.

Nyáron kaptuk az örömteli hírt, hogy az iskola tornaszobával bővül. Nyáron tudtuk meg azt is, hogy a Bethlen Gábor Közalapítványnál eredményesen pályáztunk, így egy sütőkemencét építhetünk.

A 2020/2021-es tanév tanévnyitóján 15 fő elsőst köszöntöttünk.

A járványhelyzet miatt az iskolában is bevezettük a rendeleteknek megfelelő protokollt, ami mind a szülők, mind a pedagógusok és tanulók részéről fokozott odafigyelést, energiát követel. Ezzel együtt a hagyományos programjainkat a lehetséges keretek között megtartottuk, megtartjuk: Megemlékeztünk az aradi vértanúkról, az iskolarádiós műsort a hatodikosok készítették Bíró Ágnes tanárnő vezetésével. Október 23-ára a hetedikesek készültek Kóczián Mária tanárnővel – ez a műsor szintén az iskolarádióban hangzott el. Az iskola hetedikesei elő szokták adni ezt a megemlékezést a községi ünnepségen is, amire most sajnos nem kerülhetett sor.

Az osztályok külön-külön ünnepelték meg a Mikulást, a karácsonyt. A gyerekek a szokott módon megajándékozták, megvendégtelték egymást. Reméljük, jövőre ismét meg lehet tartani a pásztorjátékot is!

Miután iskola szintű ünnepségeket, programokat nem tudunk tartani, minden ünnephez kiemelten készültünk dekorációval, iskolarádiós programokkal. Az osztályok farsangi ünnepségeket tartottak, amelyek hangulatához hozzájárul, hogy mind az osztálytermek, mind a folyosó karneváli hangulatú díszbe öltözzön.

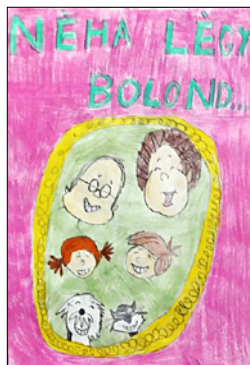

Reméljük, hamarosan nemcsak a dekorációban gyönyörködhetünk, hanem felszabadultan, közösen eltöltött időben, programokban is részünk lesz!

Kóczián Mária

Magyar Kultúra Napja az iskolában

Az idei Magyar Kultúra Napja alkalmából rajzpályázatot hirdettünk az alsó tagozatos tanulóinknak. A számukra legkedvesebb magyar irodalmi alkotások jeleneteit, szereplőit festették meg, készítették róluk rajzos alkotásokat. Így kerültek lapokra a magyar népmondák, népmesék, Weöres Sándor, Wass Albert, Csukás István, Petőfi Sándor, Benedek Elek, Móra Ferenc, Fekete István, Bálint Ágnes, Marék Veronika és Romhányi József meséi.

A Mézga család
Szimándi Réka
4. o.

A kockás-
fülű nyúl
Nagy Karolina
4. o.

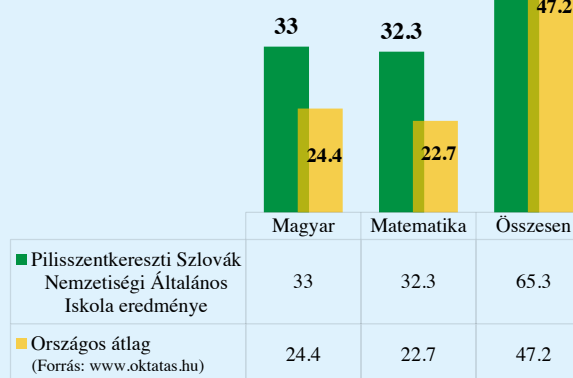
Mind a négy alsó tagozatos osztályból sok szép rajzot tudtunk kiállítani az ebédlőben. Volt olyan gyermek, aki két rajzot is készített. Az **első osztályból**: Szép-Gyaraki Csanád, Glück Emma, Báresic Dobrilá, Tóth Anna, Mikusik Bernát, Mikusik Réka és Szeifert Hanna Fruzsina; **második osztályból**: Szimándi András, Glück Benjámin, Licsik Regina, Szotlár Luca, Gáspár Villó, Kovács Martin, Vártás-Chiló Lilien és Pap Róza, Bakai Eszter; **harmadik osztályból**: Rasztik Fruzsina, Dénesi Kristóf, Szép-Gyaraki Csongor, Szemán Csenge, Benzinger Boróka, Spiegelhalter Noel, Józsa Boglárka, Tamási Luca és Lizák Lukács; **negyedik osztályból**: Székely Dalma, Motika Milica, Nagy Klaudia, Szimándi Réka és Báresic Tibor rajzainak örülhettünk.

Galóné Oláh Katalin

Felvételi eredmények

Iskolánk nyolcadikosainak központi felvételi eredményei

Pilisszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola eredménye
Országos átlag
(Forrás: www.oktatas.hu)

2021. január 23-án írták meg iskolánk 8. osztályos tanulói a központi írásbeli felvételit. Nyolcadikosaink az országos átlagnál jelentősen szebb eredményeket értek el, ezt szemlélteti a grafikon is. Magyar nyelvből átlagosan 8,6 ponttal (+35%), matematikából átlagosan 9,6 ponttal (+42%) összes szerzett pont szempontjából átlagosan 18,1 ponttal (+38%) teljesítettek jobban az országos átlagnál.

Papucsekné Glück Márta
intézményvezető

Óvodai hírek

Övisaink újabb mozgalmas féléven vannak túl, igyekeztünk az őszi-téli időszakot most is emlékeztetéssé tenni számukra az óvodában. A nagyvilág bizonytalanságait ellensúlyozva biztos lábakon álló hagyományaink és visszatérő ünnepeink remek keretet adtak a kislétszámú programok szervezésének.

Az őszt a magyar népdal és a magyar népmese napja nyitotta szorosán egymást követve. Azért, hogy kisgyermekünkkel megismertessük nemzeti örökségünket, ismert népdalokat énekeltünk, táncra is perdültünk és népmesékkal barátkoztunk.

A szüreti hét az őszi terményekről és a betakarításról, szüretelésről szólt. Ilyenkor a gyerekek környezetismereti fejlesztése

mellett az irodalmi, zenei, barkácsoló tevékenységeinket is áthatja a szüret témaköre, ehhez kapcsolódó kézműves foglalkozásokat tartottunk, témába vágó meséket, verseket, dalokat mutattunk be és tanultunk meg két nyelven. Megismerkedtünk a szüreti hagyományokkal, a mustkésztéshez szükséges eszközökkel és folyamattal, amiben ki is próbálhattuk magunkat: szőlőt szemeztünk, csömöszöltünk, préseltük, és végül gyorsan meg is ittuk a friss szőlőlevet. A témahét tánczással zárult.

A hosszú őszt a Márton-napi szokások felelevenítésével és tavaszi virághagymák ültetésével búcsúztattuk. Az óvoda játszótéren is új növényekkel gazdagodott, ugyanis Pápai Balázs facsemetéket adományozott és ültetett nekünk, amiért nagyon hálásak vagyunk, köszönjük!

Mint mindig, a gyerekek most is óriási izgalommal várták a Mikulás érkezését. Látogatása rendhagyóan zajlott, a vírushelyzetre való tekintettel, hogy vigyázzunk mindannyiunk egészségére, az ablakon keresztül láthattuk csak őt, s így értekeztünk vele, így integettünk és énekeltünk-verseltünk neki magyarul is, szlovákul is, ő pedig az ablakon át adta be a nekünk szánt hatalmas piros zsákot telis-tele meglepetéssel.

A következő héten, Luca napján sor került a hagyomány szerinti Luca-napi búzaültetésre. Karácsonyig mindenki az oviban gondozta saját kis ültetvényét.

Az adventi készülődés sokkal meghittebbre sikeredett a megszokottnál, közös várakozás helyett zártkörűen, csoportonként hangolódunk az ünnepekre. A karácsonyt is hasonló körülmények között ünnepeltük, a gyerekek nagyon örültek a fa alá kerülő ajándékoknak. A karácsonyfánkat most is, ahogy minden évben, a helyi erdészet biztosította, amit ezúton is köszönünk!

Idén a hosszú téli szünet és a visszarázódás után a februári első témahét a mézről szólt. A „mézhét” visszatérő hagyomány óvodánkban, amihez évek óta Sárközi Zsolt helyi méhesgazda biztosítja a mézet. Felajánlásának köszönhetően ilyenkor a hét minden napján mézes étel-ital kerül az ovis asztalokra. A gyerekek megismerkednek a mézfogyasztás előnyeivel, a méhek hasznosságával és fontosságával.

Nagyon készültek a gyerekek a farsangi mulatságra, vidám jelmezekkel, tánccal, zenével búcsúztattuk a telet.

Tervezett programjaink között szerepel a nevelési év hátralévő részében a március 15-i megemlékezés, a húsvét ünneplése és helyi szokások felelevenítése, egészségkép, anyák napja, óvodai ballagás, gyermeknap és családi nap.

Bízunk a legjobbakban, de a programok a vírushelyzet függvényében változhatnak.

Nem csak élményekkel gazdagodtunk az elmúlt hónapokban. A Határon Túli Szlovákok Hivatala által meghirdetett pályázaton közel 600 000 Ft-os támogatást nyert az óvoda, amiből módszertani és szemléltetőeszközöket, éves licencet a gyerekek fejlesztését segítő interaktív táblához, és oktatóprogramokat vásároltunk.

A Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat támogatásával további módszertani és szemléltetőeszközöket tudtunk beszerezni.

Mindezek mellett szeretnénk megköszönni a szülők hozzájárulásait is a vírus elleni védekezéshez. Egy anonimitást kérő helyi vállalkozó az óvoda minden dolgozójának egyhavi adag vitamint ajánlott fel az óvoda állandó működésének fenntartását elősegítendő. Egy szülő tisztító- és fertőtlenítőszeret adományozott, melyeket szintén nagy örömmel fogadtunk.

A gyógyszerértárban kihelyezett „Aprót az apróknak” gyűjtőedényben 25 000Ft gyűlt össze az óvoda részére. Köszönjük a felajánlóknak a támogatást a gyógyszerértár dolgozóinak pedig a lehetőséget és a közreműködést!

Az önkormányzat által pályázaton nyert támogatásból könyhánk felszereltsége is gyarapodott, korszerűsödött. Elszívó rendszer került kiépítésre, új gőzpároló sütő, dagasztógép, szeletelőgép, húsdaráló, veszélyes hulladék tároló, badellák, lábasok, székek, tányérok, poharak, ipari hűtő, valamint mosogatógép segíti a mindennapi munkát. Az iskolai tálalókonyha új melegentartó pulttal és rozsdamentes asztalokkal bővült.

Az ősszel és télen szerzett sok-sok ismeret és élmény után most az év elején kipihenten, felfrissülve állunk elébe a még újabb tavaszi kalandoknak és programoknak. Naponta együtt lessük a novemberben ültetett virághagymáinkat, várva, hogy a tavasz első hírnökeiként előbújjanak.

55 év együtt Pilisszentkereszten

55 év. Az ember életében is szép kor, de nagy esemény, ha 55. évét ünnepel egy egység. Nagyon büszke vagyok, hogy ez az 55 éves énekkar az én szülőfalumban található, Pilisszentkereszten.

Volt idő, amikor én is harmonikával kísértem a pávakört. Sok szép emlékem van ebből az időből.

Köztük úgy éreztem magam, mintha az unokájuk lennék. Mindig csodálattal hallgattam őket, ha utazás közben, vagy ha esténként közös asztalnál ülve énekelték a népdalokat. Emlékszem a közös fellépésekre Gyetván, Pozsonyban vagy Magyarország területén.

Ugorjunk az időben vissza 55. évet. A pávakört egy helyi tanár, Jánszki László 1965-ben alapította, és 1979-ig volt a vezetője, amikor váratlanul meghalt. Ekkor vette át a vezetést Szívek József, aki 2010-ig irányította az együtttest. Művészeti vezetője 1977-1997 között Alföldi Boruss István volt, majd 1997-től 2016-ig Molnár Andrásné, Gizi néni. Az egység programját a helyi pilisi szlovák népdalok alkotják. A pávakör többször arany minősítést szerzett. Az első 1977-ben kapta, ezután mindig a legmagasabb értékelést érte el a nemzetiségi fesztiválokon. Az első rádiófelvételt 1979-ben készítették a csoporttal, amit további felvételek követtek. A 80-as években a helyi Pilis Táncsoporttal együtt közös fellépéseik voltak.

Részt vettek a Magyarországi Szlovák Szövetség körútjain, ahol egész estés műsorokat adtak elő. 1979-ben a pilisszántói, piliscségi énekkarokkal közösen vettek részt nemzetiségi programokon. 1983-ban baráti kapcsolatot létesítettek a szlovákiai blatnei fúvószenekarral, a Šarfiánkával, mely kapcsolat a mai napig tart. A barátság eredményeként a két falu testvérvárosi szerződést kötött.

Néhány hónappal ezelőtt a pávakör elhatározta, hogy az 55. éves évfordulót 2020. szeptember 26-án tartja meg. Elkezdődtek az előkészületek. A tagok szeretnék volna meghívni a szomszédos falvak énekkarjait, a helyi táncsoportot és énekeseket, és természetesen a testvérvárosi fúvószenekarát, a Šarfiánkát. Már szétküldték a meghívókat, de a pandémia miatt nem lehetett nagyszabású ünnepséget tartani. Ám megemlékezés nem maradt el. Pénteken, szeptember 25-én, a pávakör tagjai a temetőben találkoztak, hogy az elhunyt tagok sírjára virágot tegyenek, gyertyát gyújtsanak. Énekekkel és köszönettel tisztelgettek azok előtt, akikkel hosszú éveken keresztül együtt léptek fel.

Másnap, szombaton kezdődött az igazi ünnepség. Délben a fellépők és a vendégek a Pilisi Szlovák Központjában találkoztak. Az épületben egy csodálatos kiállítás várta őket. A fényképek bemutatták az énekkar történetét. Az albumok kirándulásokat, fellépéseket, közös programokat, állami és megyei kitüntéseket mutattak be, és nem hiányzott a Magyarországi Szlovákokért emlékérem sem. A program a színpadon kezdődött. Szívek Józsefné, a pávakör vezetője köszöntötte a vendégeket, és az egység elénekelte kedvenc dalát (Tam v tem našem hájku). Majd a részt-

55 rokov spolu v Mlynkoch

55 rokov... Aj v živote človeka je krásny vek, ale je naozaj veľká vec, udalosť, keď 55-ku oslavuje pávi krúžok. Som veľmi hrdá na to, že táto 55-ročná spevácka skupina funguje v mojej rodnej dedinke, v Mlynkoch.

Boli časy, keď som aj ja sprevádzala na harmonike našu mlynskú spevácku skupinu, a mám na to veľa krásnych zážitkov. Medzi nimi som sa cítila ako v rodine, akoby som bola ich vnučka. Vždy som s obdivom počúvala krásne ľudové piesne, ktoré spievali, keď sme cestovali, alebo keď večer sme si sadli spolu k stolu. Pamätám sa na spoločné vystúpenia v Detve, v Bratislave, ale aj na území Maďarska.

Skočme v čase 55 rokov dozadu... Pávi krúžok založil miestny učiteľ Ladislav Jánszki v roku 1965 a bol vedúcim až do roku 1979 – keď veľmi nečakane zomrel. Vedenie pávieho krúžku prevzal Jozef Szívek. V období rokov 1977 – 1997 umeleckým vedúcim bol István Alföldi Boruss, od roku 1997 ho viedla Gizela Molnárová (do roku 2016). Program súboru tvorila kytica z miestnych pilíškych ľudových piesní. Pávi krúžok viackrát získal zlatý diplom. Prvé zlaté hodnotenie dostala skupina v roku 1977 a potom si vždy vyslúžila najvyššie ocenenie na národnostnom festivale speváckych zborov. Ich prvá rozhlasová nahrávka vznikla v roku 1979, po ktorej nasledovali ďalšie dve zvukové nahrávky. S tanečnou skupinou Pilíš mal spevácky súbor v 80-tych rokoch mnoho úspešných spoločných vystúpení. Zúčastnili sa na zájazdoch Zväzu Slovákov v Maďarsku, kde predviedli celovečerné programy. Od roku 1979 so speváckymi skupinami zo Santova a z Čívu s veľkým úspechom účinkovali na župných a národnostných podujatiach pod názvom Spevácka skupina Pilíš. Od roku 1983 nadviazali priateľské vzťahy s dychovou kapelou Šarfiánka. V dôsledku priateľského vzťahu bola uzavretá partnerská dohoda medzi dedinami Mlynky a Blatné.

Pred niekoľkými mesiacmi sme sa rozhodli, že 26. septembra sa bude oslavovať 55. výročie pávieho krúžku v Mlynkoch. Hneď sa začali prípravy. Členovia spevokolu sa rozhodli, že pozvú priateľov a spevokoly zo susedných dedín, miestne tanečné a spevácke zbory. Bolo samozrejme, že bez dychovky Šarfiánka z Blatného, nemôžu byť oslavy.

Už aj pozvánky poslali do celého Maďarska a do zahraničia, ale pre pandémiu koronavírusu sa veľkolepé podujatie zrušilo. Oslava však neodpadla.

V piatok, 25. septembra, sa členovia a priatelia spevokolu stretli na cintoríne, aby na hroby zosnulých členov položili kvety a kahanec. Spievajúc vyjadrili úctu a vďaku tým, s ktorými dlhé roky spolu vystupovali.

Na druhý deň, v sobotu, sa začala ozajstná oslava. Na poludnie sa zišli vystupujúci a miestni hostia v Stredisku pilíškych Slovákov. V budove pripravili nádhernú výstavu. Fotografie odzrkadľovali dejiny spevokolu, čiže 55 rokov. Boli tam albumy z rôznych vystúpení,

vevők megemlékeztek az elhunytakról. A program helyi autentikus pilisi dalokkal folytatódott. Az énekkar vezetője minden tagnak ajándékot osztott ki – többek között az utolsó bányi fellépés csoportképét.

A jubilálókhoz szólt Demjén Márta, a Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat, valamint a Pilisi Szlovákok Egyesületének elnöke, aki arról beszélt, hogy az ő családi élete össze volt kötve a pávakör életével. Peller Márton polgármester megemlékezett a saját élményeiről, amelyeket mint a Pilis Táncsoport tagja élt át a közös kirándulásokon. Papucsekne Glück Márta, a Magyarországi Szlovák Szövetség (MSzSz) Pest Megyei Régiójának vezetője köszöntötte a pávakört, és mint a helyi általános iskola igazgatója átadta szerény ajándékát. Ezen kívül átadta Egyedné Baránek Ruženka, az MSzSz vezetője, valamint Gimesiné Szokol Emese, a Pest Megyei Szlovákok Önkormányzata vezetőjének üdvözlését is.

A Galda házaspár 1975 óta tagja a pávakörnek. „Csak szép emlékeim vannak. Sok fellépésünk volt, és mindenütt jól éreztük magunkat. Mi, mind egy család vagyunk, s együtt sok élményben volt részünk. Régebben a lányaink is énekeltek velünk. A fellépések előtt már jó ideje én kötöm az asszonyok kendőit. Most nagyon hiányoztak a baltnei barátaink, de ha vége lesz a koronavírusnak, velük is megünnepeljük az 55. élet. Remélem, hogy az Isten ad nekünk erőt, és még sok évet éneklünk együtt” – mondta Galda Anka.

A legfiatalabb és legújabb tag Barta Ildikó. Első fellépése Pálházán volt, ahol az MSzSz versenye, az „Arany pacsirta” zajlott, és a pávakör arany minősítést kapott. „Amikor elkezdtem énekelni, sokat segített Molnár Andrásné, Gizi néni. Leírta a dalok szövegét, a dallamot gyakorolta velem. A tagok szívélyesen fogadtak. Mindig szívesen énekeltem a pilisi archaikus szlovák népdalokat. Ha egyet ki kellem emelnem, az a „Pri studenke stála” lenne, mert amikor először hallottam, nagyon tetszett a kétszólamúsága.”

Jánszki Kati néni, volt óvónő, a következő emlékeket elevenítette fel: „A faluban egyházi énekkar volt, és akkor a sógorom, Jánszki Laci elhatározta, hogy szlovák énekkart szeretne alapítani. Lelkesen járta a falut, házról-házra, és hívta az embereket a szlovák énekkarba. Mindig többen és többen lettek. Én 1968-ban kezdtem énekelni. Néhány évet Németországban éltem, de amikor hazajöttem látogatóba, a próbákra mindig elmentem. Nagyon hálás vagyok, hogy tagja voltam az énekkarnak, mert akárhova mentünk, mindenütt kedvesen fogadtak minket.

Sikeres fellépéseink voltak külföldön is. Most gyakran énekelem e dalt: „Zahučali hory”, mert ahogy a dalban is van, én is érzem, hogy azok a szép idők lassan eltűnnek.”

Papucsek Márta

výletov, spoločných programov, štátne, župné významenania a nechýbala ani cena Za Slovákov v Maďarsku. Program sa začal na javisku. Vedúca pávieho krúžku Katarína Sziveková privítala hostí a spevokol zaspieval pieseň Tam v tem našem hájku. Prítomní si spomenuli na zosnulých členov. Program pokračoval miestnymi autentickými pilíškymi piesňami. Vedúca spevokolu každému členovi dala do daru – okrem iného – spoločnú fotografiu z posledného vystúpenia v Banke.

Jubilantom sa prihovorela predsedníčka Slovenskej samosprávy v Mlynkoch a Združenia pilíšskych Slovákov Marta Demjénová, ktorá povedala, že život jej rodiny bol spojený s pávím krúžkom. Starosta obce Márton Peller zaspomínal na svoje zážitky, ktoré, ako člen tanečnej skupiny Pilíš, prežil s členmi pávieho krúžku na spoločných výletoch. Vedúca Peštianskeho regiónu ZSM Marta Papucseková Glücková odovzdala pozdrav predsedníčky ZSM Ruženky Egyedovej Baránekovej a predsedníčky Peštianskej župnej samosprávy Emese Gimesiovej Szokolovej, a ako riaditeľka miestnej školy dala skromný darček spevákom. Po programe sa začala beseda pri bielom stole o tom, aké boli tieto roky v speváckej skupine, ako ich prežívali jej členovia.

Manželský pár Ján a Anna Galdovci spievajú v speváckej skupine od roku 1975. „Mám len krásne spomienky. Mali sme veľa vystúpení a všade sme sa cítili dobre. My sme ako jedna rodina, mali sme spolu krásne zážitky. Dávnejšie aj naše dcéry spievali v skupine. Ja už dlhé roky očepčujem ženy pred vystúpením. Teraz nám veľmi chýbali naši priatelia z Blatného, ale keď sa pominie koronakríza, potom aj s nimi oslávime naše výročie. Dúfam, že pán Boh nám dá silu, a budeme ešte veľa rokov spolu spievať,” povedala A. Galdová.

Najmladšia a najnovšia členka Ildika Bartová mala prvé vystúpenie s pávím krúžkom v Pálháze, kde sa konala spevácka súťaž ZSM Slovenský škovránok, a kde spevácka skupina získala zlaté umiestnenie. „Keď som začala spievať, veľa mi pomáhala Gizela Molnárová. Písala mi texty piesní a chodila som k nej aj cvičiť melódie. Členovia ma prijali láskavo. Vždy som rada spievala pilíške archaické slovenské ľudové piesne. Ak mám z nich vyzdvihnúť jednu, tak to je pieseň Pri studienke stála, lebo keď som ju prvý raz počula, veľmi sa mi v nej páčil krásny dvojhlas.”

Bývalá učiteľka škôlky Katarína Jánszka oživila nasledujúce spomienky: „V dedine bol katoľický spevokol, a vtedy môj švagar Laci Jánszki, sa rozhodol, že chce založiť aj slovenský. Oduševnene chodil z domu do domu a pozýval ľudí do slovenského spevokolu, a takto pribúdali ľudia. Vždy ich bolo viac a viac. Ja som začala spievať v roku 1968. Niekoľko rokov som žila s rodinou v Nemecku, ale keď sme prišli domov na návštevu, vždy som išla aj na skúšky pávieho krúžku. Som veľmi vďačná, že som sa stala členkou pávieho krúžku, lebo kam sme išli, všade nás milo prijali. Mali sme úspešné vystúpenia aj v zahraničí. Teraz si často spievam pieseň Zahučali hory, lebo tak, ako to je v piesni, teraz aj ja cítim, že tie krásne časy sa už pomaly podeli.”

Marta Papucseková
Foto: Imrich Fuhl

Pilisszentkereszti szlovák hírek

A Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat munkájáról 2020-ban

A világ összes szervezetéhez hasonlóan, 2020-ban a Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzatnak is kevesebb lehetősége volt arra, hogy teljesítse feladatát és rendezvényeket szervezzon. Igyekeztünk megvalósítani azt, amit lehetőségeink keretében meg lehetett valósítani.

Baba-mama szlovák nyelvtanfolyam

„Nagymama-unoka játékos szlovákfoglalkozás? Micsoda fantasztikus ötlet!” - erre gondoltam, mikor értesültem a lehetőségről.

Még gyerek voltam, amikor elköltöztünk Szentkeresztről. Egyre rozsdásodó szlovák nyelvtudásomat kizárólag nagymamámnak köszönhetem, amit viszont sajnos nem adtam tovább gyermekeimnek. Nagyon örülök, ha ezt a generációs mulasztást jóvá tehetném azzal, hogy unokáimat hozzásegítem a bennük is tovább élő őseink nyelvén és kultúrájának megismeréséhez. Ezért örültem a szlovák foglalkozás lehetőségének.

Kisunokám a legfiatalabb gyerek a csoportban, még nem jár közösségbe, ezért kezdetben kicsit tartózkodó volt, de már az első alkalommal kiderült, hogy Biuska szívesen fog járni az órákra. A foglalkozások tematikája, felépítése nagyon átgondolt, mindennapos rövid élethelyzeteket (pl. reggeli felkelés, torna, öltözködés, esti lefekvés stb.) eljátszva sajátítják el a tevékenységhez kapcsolódó szavakat, sok játékkal, könnyedén, változatosan. Mi, szülők/nagyszülők is kapunk „házi feladatot”, és hozzá módszertant is: a gyakorlás, ismétlés könnyed formában, pl. játék, autózás vagy öltözködés közben történjen.

Melegséggel töltötte el a szívemet, amikor hetekkel azután, hogy a covid miatt fel kellett függeszteni a foglalkozásokat, az autóban ülve Biuskám egyszer csak azt mondja: „Májtika szokta mondani, hogy „hoje doje”. Kis időbe telt mire rájöttem, hogy a torna közben hallott „hore, dole” szavakra gondol. Már alig várjuk a folytatást. – *Galda Judit-Pomáz*

■ A baba-mama szlovák nyelvtanfolyam alapötlete az volt, hogy úgy tanítsuk a gyerekeket szlovákul, ahogyan a gyerekek otthon beszélni tanulnak. Egyszerűen csak bizonyos, minden nap végzett tevékenységekhez kössük hozzá a megfelelő szlovák kifejezéseket, mondatokat. Ezt pedig hogyan lehet a leghatékonyabban megvalósítani? Ha ezt a feladatot rábízunk azokra az emberekre, akik ezeket a tevékenységeket minden nap végzik a gyerekekkel, vagyis az anyukákra vagy nagymamákra. Így a gyerekek minden különösebb erőfeszítés nélkül sajátítják el a nyelvet, és ráadásul a szlovák nyelvet

Z činnosti Slovenskej samosprávy v Mlynkoch v r. 2020

Podobne, ako všetky organizácie po celom svete, v r. 2020 aj Slovenská samospráva mala menej možností aby splnila svoje povinnosti a organizovala podujatia.

Snažili sme sa uskutočniť, čo sme mohli, v rámci svojich možností.

Jazykový kurz dieťa-mama/vnúča-babka

„Babička-vnučka hravý jazykový kurz slovenčiny? Fantastická myšlienka!” – myslela som si, keď som po prvýkrát počula o tejto možnosti.

Bola som ešte dieťa, keď sme sa z Mlynkov odsťahovali. Za moje, už hrdzavejúce slovenské jazykové vedomosti, ktoré som bohužiaľ neodovzdala svojim deťom, môžem ďakovať mojej babke. Bola by som šťastná, keby toto generačné zanedbanie svojich povinností by som vedela opraviť tým, že pomôžem svojim vnúčatám spoznať a osvojiť jazyk a kultúru našich predkov, pokračovaním ktorých sú práve ony. Preto som sa tešila možnosti slovenského kurzu tejto formy.

Moja vnučka je najmenšie dieťa v skupine, ešte nechodí do škôlky, preto na začiatku bola trocha nesmelá, ale už na prvom stretnutí mi bolo jasné, že Biuska rada bude navštevovať kurz slovenčiny. Tematika a štruktúra hodiny je dobre premyslená, deti zahrajú každodenné životné situácie (zobúdzanie sa, ranná rozcvička, obliekanie sa, večer, atď.) pričom si osvojujú slová a výrazy spojené s týmito činnosťami, hravo, ľahučko a pestro. Aj my, rodičia a starí rodičia dostávame „domácu úlohu”, spolu aj s metodickými pokynmi: slová a výrazy máme cvičiť a opakovat s deťmi hravou formou, ľahučko napríklad počas jazdy, hry resp. obliekania.

Okolo srdca som cítila príjemné teplo, keď po niekoľkých týždňoch po tom, že kvôli covidu sme hodiny museli zrušiť, moja Biuska raz v aute povedala nasledujúce: Majtuška hovorila, že „hoje-doje”. Trvalo mi to istý čas, kým som prišla na to, že si myslí na slová „hore-dole”, ktoré počula počas rozcvičky. Už sa nevieme dočkať pokračovania. – *Galda Judit-Pomáz*

■ Základnou myšlienkou tohto jazykového kurzu bolo, aby sme deti učili po slovensky tak, ako sa dieťa naučí rozprávať. Jednoducho len aby vedeli spárovať jednotlivé slovenské výrazy s činnosťami, ktoré robia deň čo deň. A toto ako môžeme urobiť najefektívnejšie? Až s touto úlohou poveríme ľudí, ktorí tieto činnosti robia s nimi každý deň, čiže mamičky alebo babičky. Takto deti

észrevétlenül becsempészik a mindennapi kommunikációba, aminek az anyukák is örülnek, hiszen – egyrészt – egy kicsit leporolják saját nyelvtudásukat is, másrészt többségük még nosztalgiával gondol azokra az időkre, amikor a családokban mindennapi dolog volt a szlovák nyelv használata.

A másik alapgondolat az volt, hogy a gyerekek sokkal gyorsabban tanulnak meg bármit saját kortársaiktól, így talán a nyelvet is könnyebben sajátítják el, ha azt egy velük egykorútól hallják. A gyakorlat igazolta elképzelésünket. A gyerekek nagy szeretettel és elismeréssel fogadták a Párkányból érkezett, szlovákul beszélő négyéves Kovács Patrikot, aki valószínűleg a világ legfiatalabb szlovák nyelvtanára, és aki – fiatal kora ellenére – felelőssége teljes tudatában tanította a gyerekeket.

- Mi tetszett neked a legjobban a szlovák órákon? – kérdeztük meg az ifjú „tanító bácsit”.
- Hát, az, hogy ott voltak a lányok meg a fiúk, és én tanítottam őket.
- Mire tanítottad meg őket?
- Hát például a színekre – válaszolta büszkén, utalva arra milyen komolyan vette a feladatot, amikor a gyerekeknek a színeket színes cukorkák segítségével tanította és csak akkor adott a gyerekeknek a színes cukorkákból, ha meg tudták mondani milyen színű a cukorka.

Az, hogy milyen jól végezte a dolgát nem csak abból derült ki, mennyire hiányolták a gyerekek, amikor a covid miatt nem tudott eljönni az órára, hanem az is, amikor karácsony előtt az egyik anyuka elküldött egy videót, amelyen a hároméves kislánya színes cukorkákat eszeget és saját magától nem csak elmondja milyen színű cukorkát kap be éppen, de az anyukának is kiadja a feladatot, hogyan kérdezze meg tőle szlovákul, milyen színű a cukorka.

Ezek azok a pillanatok, amelyekért ezt érdemes csinálni.

Reméljük, hamarosan visszatér az élet a normális kerékvágásba, és folytathatjuk...

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Megkérdeztük a szülőket is mi a véleményük erről a nyelvtanfolyamról:

Miléna unokámmal (4,5 éves) szlovák nyelvtanfolyamon vettünk részt. A tanfolyamot Demjén Márti szervezte és vezette, nagyon jó hangulatú órák voltak. Játékosan az anyukákkal és nagymamákkal együtt tanultak a gyerekek. Tanulták a színeket a ruházatukat, az állatok nevét, a saját nevüket szlovákul. Várták a gyerekek a csütörtök estét. (Miléna: „Mama már mikor megyünk a szlovák tanfolyamra?”) Remélem a vírushelyzet megszűnésével újra együtt tanulhatunk a gyerekekkel, hiszen ez egy nagyon jó és hasznos időtöltés velük, akár nagyszülőként, akár szülőként.

Köszönjük Márti!

Mikusik Gáborné

„Mi a kezdetektől fogva járunk Márti szlovák óráira. Abszolút a gyerekek korának megfelelően vannak felépítve a foglalkozások. Kalinak is nagyon tetszik ez a játékos nyelvtanulás, viszont azt nem bánná, ha rajta kívül több fiú is lenne a csapatban.

Sajnos a vírus miatt csak néhány alkalomra jutott idő, de így is eredményes volt az eddig tanultak elsajátítása.

Reméljük mielőbb visszatérhetünk, de addig is igyekszünk itthon gyakorolni a nyelvet Márti módszereivel.”

Sipos Diószegi Judit

„Örülök, hogy kislányom jó hangulatban, a korának megfelelő módon ismerkedik a szlovák nyelvvel. Úgy érzem, így sokkal többet tud megtanulni.

→

bez väčšej námahy si osvoja jazyk, a používanie slovenského jazyka sa nebadane stane súčasťou ich každodenného života.

Túto myšlienku rady si osvojili aj mamičky a babičky, lebo – jednak – aspoň si aj ony opýtajú svoje slovenské jazykové vedomosti, a z druhej strany zase, väčšina ich ešte s nostalgiou spomína na tie časy, keď slovenčina bola súčasťou ich každodenného života.

Druhou myšlienkou bol ten fakt, že deti sa oveľa rýchlejšie učia od svojich rovesníkov, a tak možno aj jazyk sa naučia ľahšie od dieťaťa ako od dospelých. Prax potvrdil naše predstavy.

Deti s veľkou láskou a uznaním prijali štvorročného Patrika Kovácsa zo Štúrova, ktorý hovorí pekne po slovensky, ktorý je asi najmladším učiteľom slovenčiny na svete, a ktorý – napriek jeho mladému veku – učil deti s veľkou zodpovednosťou.

- Čo sa ti páčilo najviac na hodinách slovenčiny? – pýtali sme sa mladého „pána učiteľa”.
- Nuž, to, že tam boli dievčatá, a chlapci a ja som ich učil.
- Na čo si ich naučil?
- Napríklad som im naučil farby – obpovedal pišne, mysliac na to ako seriózne splnil svoju úlohu, keď deťom učil farby pomocou farebných cukríkov. Bol veľmi prísny a deti mohli dostať farebné cukríky len vtedy, až mu povedali akej farby je cukrík.

O tom, ako dobre vykonával Patrik svoju prácu svedčí nielen to, že veľmi chýbal deťom, keď kvôli koronavírusu nemohol prísť na hodinu, ale aj príbeh, keď pred Vianocami som dostala od jednej matky nahrávku o jej trojročnej dcérke, ktorá sama od seba povie nielen to, akej farby je cukrík, ktorý si práve dáva do úst, ale mamke dá za úlohu opýtať sa po slovensky, akej farby je cukrík.

Tieto sú okamihy, kvôli ktorým sa to oplatí robiť.

Dúfame, že život sa onedlho dostane do normálnych koľají, a budeme v tom pokračovať...

Srdečne pozývame všetkých záujemcov!

Opýtali sme aj rodičov, aký názor majú o jazykovom kurze tohto typu:

S mojou vnučkou, Milénou (4,5 ročná) sme sa zúčastnili na jazykovom kurze slovenského jazyka. Kurz organizovala a riadila Marta Demjénová, na hodinách bola veľmi dobrá nálada. Deti sa učili hravým spôsobom spolu s mamičkami a babičkami. Učili sa farby, oblečenie, zvieratá a vlastné meno po slovensky. Deti čakali, kedy bude už štvrtok večer. (Miléna: Mami, kedy ideme už na kurz slovenčiny?) Dúfam, že po skončení pandémie zase sa budeme môcť učiť spolu s deťmi, je to užitočné trávenie času aj pre mamičky, aj pre babičky.

Ďakujeme Marti!

Mikusik Gáborné

„My chodíme na hodiny Marty už od začiatkov. Štruktúra hodiny absolúte vyhovuje veku detí. Kali má veľmi rád tento hravý spôsob učenia jazyka, ale by sa tešil, keby tam prišlo viac chlapcov. Bohužiaľ kvôli vírusu sme mali len niekoľko hodín, ale aj tak to bolo úspešné.

Dúfame, že čím skôr sa budeme môcť vrátiť. Aj zatiaľ sa snažíme doma cvičiť jazyk s Martinými metódami.”

Sipos Diószegi Judit

„Teším sa, že dcéra sa oboznamuje so slovenským jazykom v dobrej nálade a spôsobom vyhovujúcim jej veku. Tak cítim, že takto sa naučí oveľa viac.

→

→ A foglalkozáson játékosan tanulják a szavakat, mondatokat. Észrevétlenül épülnek be az újdonságok a hétköznapiakba. Kislányom például otthon is szlovákul mondja a színeket, ha színezővel játszik, vagy ha kis cukorkákat nassol. Az már csak külön specialitás, hogy a kérdést is felteszi hozzá szlovákul ahogy a foglalkozáson Márti nénitől hallotta.”

Gálné Puha Mária

SAUTANZ-Sváb disznótoros

Budakeszi Város Német Önkormányzata meghívására januárban részt vettünk SAUTANZ-Sváb disznótoros rendezvényen. A vidám, régi házi disznóvágások hangulatát idéző rendezvényen csapunk az elkészített „disznóságokért” két díjat is kapott.

Szlovák nyelvtanfolyam

Minden nehézség ellenére egész évben folytatódott a szlovák nyelvtanfolyam. A pandémia első hulláma idején az oktatás online formában folyt. A tanfolyam résztvevői, az internet segítségével hetente kétszer találkoztak. A tanév befejezése után egy hónapos szünetet követően egy teljesen új módszer szerint folytatták a tanulást, amely módszert a mai napig használják és tesztelik. *(A nyelvtanfolyamot a Határon Túli Szlovákok Hivatala támogatja)*

Nosztalgia klub

Több pilisszentkereszti lakos kezdeményezésére, hosszú szünet után ismét megrendeztük a nosztalgia klubot. A nosztalgiaklub célja, hogy megőrizzük ősi pilisi szlovák dalainkat. A vírushelyzet miatt, sajnos csak néhány alkalommal találkozhattunk, de reméljük, hogy hamarosan jó hangulatban és még nagyobb körben folytathatjuk.

Nostalgický klub

Na iniciatívu viacerých Mlynčanov, po dlhšej pauze sme pokračovali nostalgický klub. Cieľom nostalgického klubu je zachovávanie našich starodávnych slovenských ľudských piesní. Kvôli pandémie, bohužiaľ sme mohli mať len niekoľko stretnutí, ale dúfam, že onedlho môžeme pokračovať v dobrej nálade a ešte väčšom kruhu účastníkov.

A Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat által támogatott szervezetek 2020-ban

- Pilisszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola – 41.000 Ft (szlovák nyelvű motivációs határidőnaplók)
- Pilisszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Óvoda – 54.000 Ft (oktatási segédanyagok)
- Pávákör – 100.000 Ft (55. éves jubileum)

Támogatás szlovák TV csatornák biztosítására

A Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat örömmel informálja Önöket, hogy saját költségvetéséből létrehozott egy alapot azon pilisszentkereszti lakosok támogatására, akiket érdekel szlovák TV csatornák biztosítása interneten keresztül.

A TV box ára: 89 euró

(Az ár magában foglalja: TV box 137 csatornával, fél éves előfizetés)

Havi díj: 7,9 euró/hó

Igényüket (név, cím, telefonszám megjelölésével) küldjék el a demjen.marta@gmail.com e-mail címre, vagy adják le a Hermina virágboltban.

A beérkezett kérelmek alapján a szlovák önkormányzat dönt, hogy a költségek hány százalékát tudja finanszírozni.

Podpory Slovenskej samosprávy v Mlynkoch v r. 2020

- Slovenská národnostná základná škola v Mlynkoch – 41.000 Ft (slovenské motivačné diary)
- Slovenská národnostná škôlka v Mlynkoch – 54.000 Ft (učebné pomôcky)
- Pávi krúžok - 100.000 Ft

Podpora na zabezpečenie slovenských televíznych kanálov

Slovenská samospráva v Mlynkoch vás s radosťou informuje, že vytvorila fond z vlastného rozpočtu na podporu Mlynčanov, ktorí majú záujem o zabezpečenie slovenských televíznych kanálov cez internet.

Cena internet TV: 89 eur

(Cena obsahuje nasledujúce: TV box s 137 kanálmi, predplátné na pol roka)

Mesačná platba: 7,9 eur/mesiac.

Prípade záujmu, žiadosť pošlite mailom na adresu: demjen.marta@gmail.com, alebo odovzdajte v kvetinárstve.

Na základe žiadostí sa Slovenská samospráva rozhodne, akú časť nákladov bude mať možnosť financovať z fondu.

Pilisszentkereszti Német Nemzetiségi Önkormányzat

Tisztelt Német Nemzetiségi Választók!

Mivel a személyes találkozást és az eltervezett programjainkat a járványhelyzet felülírta, engedjék meg, hogy ebben a formában tájékoztassam Önöket önkormányzatunk munkájáról, eredményeiről.

Számos pályázatot írtunk, el is nyertük, de a korlátozások miatt mégsem sikerült megvalósítanunk:

- Kulturális rendezvény: táncház sorozat, sváb bál
- Képfestő kiállítás
- Német Táborozás Ausztriában Oberwellach, a nyári szünetben
- Táborozás Városlődön az Iglauer parkban a téli szünetben

A német ház felújítása

■ Pályáztunk a német ház felújítására, melyet meg is nyertünk. Megtörtént a ház teljes belső festése, a beltéri ajtók mázolása, villanyszerelés, konyha felújítása. Átépítettük a balesetveszélyes lépcsőt és kibővítettük a bejárati teraszt. A töredezett járdát viakolor burkolatra cseréltük.

Kialakítottunk egy emlékfalat Orbán Vilmos emlékére, mely munkásságát is dokumentálja.

Szeretnénk megvalósítani egy kiállítást felmenőink fotóival, használati tárgyaival, ami azután állandó tárlatként meg is maradna. A fotókat lemásoljuk és azonnal vissza is adjuk, hiszen ez mindeki számára pótolhatatlan emlék.

Orbán Vilmos régi vágyát is sikerült megvalósítanunk, van már népviseletes babánk. A ruháját még csak kölcsön kaptuk, de idővel varratunk rá pilisszentkereszti sváb népviseletet.

Az idei évben tervbe vettük a ház homlokzati festését és ezzel a ház kívül belül megújul. Reméljük az idén már meg is nyithatjuk és látogathatóvá válik a helyi sváb ház.

Továbbra is figyelemmel kísérjük a kiírt pályázatokat. Szeretnénk tárgyi segítséget is nyújtani a német nyelvet tanuló diákjaink részére, amivel megkönnyíthetjük a nyelv elsajátítását.

Terveink között szerepel még német nyelvtanfolyam indítása és a sváb néptánc újjáélesztése. Addig is folytatjuk a háttérben a megkezdett munkát, várva a mielőbbi személyes találkozást és az eltervezett programokat.

Lesz még sváb bál Pilisszentkereszten!

Üdvözlettel:

Német Önkormányzat Képviselő-testülete

Ezúton is kérnénk azokat, akik hozzájárulnának, hogy szülei, nagyszülei szerepeljenek ezen a tárlaton keressenek meg minket, és amennyiben ez segítség, a fotókért bárhová elmegyünk.

Beszámoló a Nyugdíjas Klub 2020. évi tevékenységéről

A 2019. évi adventi gyertyagyújtási készülődések alkalmával többen kérték, hogy a 2014-ben már működő Nyugdíjas Klubot élesszük fel.

2020. január 18-án, az Önkormányzat támogatásával a Nyugdíjas Klub régi és csatlakozni kívánó új tagjai részére meghirdettünk egy tea-délutánt.

A januári időjárás nem igazán kedvezett a tea-délután megtartására, azonban a jeges csúszós út ellenére, 28-an jöttünk össze és sikeresen megtartottuk az első összejövetelünket, melyen az Önkormányzat részéről alpolgármester úr, és a kultúrház igazgatónője is részt vet, támogatva a Klub működését. A Klubhoz a későbbiekben többen is csatlakoztak így mára a tagok száma meghaladja az 50 főt.

A sikeres klubdélután után- az igények figyelembevételével nagy lelkesedéssel állítottam össze a féléves programot, mely igen csak gazdagra sikerült: múzeum látogatás, színházi előadás, arborétum látogatása, budapesti városnézés, séták a természetben stb.

Januárban a nemrég felújított Szépművészeti Múzeumba mentünk. Megcsodáltuk a gyönyörűen felújított román csarnokot. Gyönyörködtünk többek között Rubens és Van Dyck festményeiben, megnéztük az egyiptomi és az európai tárlatot.

A délutáni órákban élményekben gazdagodva indultunk haza.

Februárban részt vettünk a falu program keretében megrendezett disznóvágáson.

Március 2-án Pilisszentkeresztre érkezett Szent Özséb 750 éves évfordulójára megrendezett „PÁLOSAN SZÉP az ÉLET „országjáró Pálos rendtörténeti vándorkiállítás, melyen a klubtagjaink is nagy érdeklődéssel vettek részt.

A márciusban bekövetkezett -korona vírussal kapcsolatos- korlátozások miatt a tervezet programjainkban is változások történtek.

Heti rendszerességgel szerveztem 2-3 órás közös kirándulást a szabadba, többek között a Mária padhoz, a Klastromhoz, a Trézsikúthoz, melyen a résztvevők unokáit is szívesen láttuk.

Vidáman, régi emlékeket felidézve beszélgettünk, hátizsákunkban vitt elemőzsiánkat a szabadban fogyasztottuk el, és kellemesen elfáradva érkeztünk haza.

Május 25-én a budapesti Szent István Bazilika Mária kápolnájában tartott szentmisén voltunk,

a szentmise után megnéztük II. János Pál Pápa életnagyságú szobrát. Sétánkat a várkert bazárban folytattuk, majd a budai rakparton sétálva gyönyörködtünk Budapest ezernyi látnivalójában.

A nyári utazási tilalom feloldását gyorsan kihasználva egy napos buszos kirándulásra mentünk Szarvasra. A 82 hektáron elterülő arborétumban több mint 1600 féle különleges növényritkaságot láthattunk. Az arborétum szomszédságában hazánk egyetlen interaktív makett parkjában meglevénedik hazánk történelme. A rendkívüli gazdag technológiával felépített mini Magyarország, közel 100 működő épületének makettjei lélegzetelállító élményt nyújtottak mindnyájunknak. Ezt követően, ebéd után a Körösök holtágán egy órás hajókirándulással egészítettük ki programunkat. A hajóvezető mókás humorával mutatta meg a körösök növényvilágát, mocsári ciprusok, dísznövények sokaságát, épületegyütteseket, a vízi színházat, Bolza család kastélyát, végül a Szentkorona kikötő megkerülésével érkeztünk vissza az arborétum kikötőjébe.

A szarvasi szárazmalom múzeum megtekintésével zárult kirándulásunk. Nagyon szép és tartalmas napunk volt, mindenki jól érezte magát, a buszon énekelve vidáman vártuk hazaérkezésünket Pilisszentkeresztre.

Kora ősszel megnéztük a Vidám Színpad Tökéletes esküvő című vidám, kacagtató előadását (a tavaszi előadásra váltott jegyünket, ekkorra tudtuk érvényesíteni).

Októberben lehetőségünk volt a pilisszentkereszti kertész, díjnyertes gyönyörű angol kertjét megnézni. Tea és sütemény mellett mesélt nekünk a kert kialakításáról. Fotóalbumokat lapozgattunk, benne sok-sok képpel a kert építésének különböző szakaszairól és páratlanul szép kertjéről.

Az év vége közeledtével mindenki családjá körében készülődött a meghitt ünnepekre és az Óév búcsúztatására.

Nagy reményekkel várjuk az Új Évet és a kínálókozó lehetőségek kihasználására törekedve, szeretnénk folytatni munkánkat.

Mindenkinek jó egészséget kívánok!

Gaján Margit klubvezető

KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

■ Megújult a Községi Ház nagyterme 2020. decemberében az önkormányzat anyagi támogatása segítségével vásároltunk 64 db széket és 13 db összecsukható asztalt. Így a nagy és a kisteremben a rendezvényeinket már az új bútorokkal rendezzük be.

Kedves Szentkereszti, kedves olvasóink!

A Községi Ház sajnos most zárva van, a Könyvtár sem fogadhat olvasókat az épületében, de rendkívül fontosnak tartjuk, hogy mindez ne jelentse azt, hogy az olvasóinknak teljes mértékben le kelljen mondaniuk a könyvtár szolgáltatásairól, a sok jó regényről és folyóiratról.

2020. november 19-től kezdve a konyvtar.pszk@gmail.com email címen, vagy a 06 20 408-9928 telefonszámon leadott könyvrendeléseket ki tudjuk elégíteni olyan formában, hogy az előre összekészített könyv csomagokat a Községi Ház bejárata előtt adjuk át az olvasóinknak.

A könyvek átvételére hétfőn, kedden, szerdán délután 15.00 – 17.00 óra között van lehetőség. Ugyanekkor tudjuk átvenni a visszahozott könyveket is.

Kérjük, csak egészségesen vegyék igénybe ezeket a lehetőségeket!

Mindenkinek jó egészséget kívánunk!

SPORTHÍREK

Milyen volt 2020?

Hát ez az, amit nehéz összefoglalni... Inkább azt mondanám olyan volt ez az év, mint egy jó hullámvasút, amiben vannak meredek emelkedők és hatalmas lejtők, hullámvölgyek. Úgyhogy kezdjük is az év értékelést!

Januárban felszálltunk arra a bizonyos hullámvasútra becsatlakoztunk a biztonsági öveket és elkezdünk emelkedni. Tudtuk, hogy 2 hónapunk van jó alaposan felkészülni a február végén megrendezésre kerülő Országos Bajnokságra. Illetve van 11 hónapunk profin összerakni a novemberi Diák Olimpiát, amit mi rendezünk (rendeztünk volna). Mondhatom, hogy jól sikerült a formába lendülés, hiszen az OB-n 14 fővel vettünk részt és az elmúlt évek egyik legjobb szereplésével jöttünk haza Mogyoródról (2 arany, 2 ezüst, 4 bronz). Bár érezni lehetett, hogy van valami a levegőben, amiből jó nem fog kisülni, de a hurrá hangulatban még mindig felfelé mentünk azon a bizonyos hullámvasúton. Készültünk a Spirit Openre, hogy folytassuk a jó szereplést. Jött a március és sajnos a nagy emelkedő után egy szinte függőleges lejtő következett. A vírus adott egy nagy KO-t a sportnak és minden bezárt lezárt, egyben a több hónapos munkát dobhattuk a kukába. Júniusban kezdtünk megint emelkedni mikor lekezdünk a foci pályán újra edzéseket tartani. Olyan szinten folytatódott ez az emelkedés, hogy augusztusban sikerült Szentkereszten egy napközis edzőtábor tartanunk, ami nagyon jól

sikerült. A csapat 90%-a vett részt rajta, és mestereimmel közösen (Galda Helga, Héring Balázs) kihoztuk a hely adta lehetőségekből a maximumot. Talán kijelenthetem, hogy elmúlt évek egyik legjobban lebonyolított edzőtábor volt, így jó alapokkal vágtunk neki a szeptembernek.

Ekkor jött az újabb lejtő azon a bizonyos hullámvasúton. Az összes versenyt eltörölték beleértve a Diákolimpiát is. Ha ez nem lett volna elég „19-re lapot húzott ez a piszok vírus”. Novembertől újra nem tarthattunk edzéseket. Nem csüggedtünk és online versenyt szerveztünk „Így Taekwondo-m otthon” címmel, melyen 14 tanítvány vett részt. Még mi mesterek is meglepődünk, hogy mennyire kreatívak a tanítványaink. Most itt tart a mi kis hullámvasutunk és reméljük, hogy lassan le is szállunk róla. Ami jól látszik ebből, hogy küzdősportolók vagyunk, akik sose adják fel, mert bár a „vírus” többször keresztbe tett nekünk, mi mindig felálltunk és mikor újra edzhetünk az olyan volt mintha egy magnón megnyomtak volna play gombot (és erre nagyon büszke is vagyok) ugyanazzal a lendülettel folytattuk a munkát ahol abbahagytuk. Úgyhogy 2021-ben remélem, minél hamarabb le tudjuk majd nyomni azt a play gombot és újra munkába tudunk lendülni.

Addig is szeretném megköszönni a szülőknak az áldozatos munkájukat, a tanítványoknak, hogy minden edzésen kiadják magukból a maximumot. Nem utolsó sorban megköszönöm a sok segítséget és szakmai munkát mestereimnek Galda Helgának és Héring Balásznak!

Glück Géza

Szívmelengető pillantok

Fotók: Fuhl Imre

Pilisszentkereszti HÍRFORRÁS

Pilisszentkereszt Község
Önkormányzatának hírlevele

MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE, 800 PÉLDÁNYBAN
ÉS PILISSZENTKERESZT ÖSSZES LAKÓJÁHOZ ELJUT

Alapító: Pilisszentkereszt Község Önkormányzata
2098 Pilisszentkereszt, Fő út 12.
Tel.: 26/547-500
E-mail: mlynky@t-online.hu

Kiadó: Pilisi Klastrom Nonprofit Kft.
e-mail: klastromkft@pilisszentkereszt.hu

A hirdetési tarifák 2019-ben:

Apróhirdetés 20 szög: 500 Ft, 1/16 oldal: 750 Ft, 1/8 oldal: 1400 Ft, 1/4 oldal: 2800 Ft, 1/2 oldal: 5600 Ft,
1/1 oldal: 11 000 Ft. Hirdetéseiket a klastromkft@pilisszentkereszt.hu címre várjuk.

Szerkeszti: A szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Nyitrai Zsuzsa
Nyomda: Europrinting Kft.
Az újság színesben is olvasható a www.pilisszentkereszt.hu
és a www.pilisi-klastrom.hu honlapokon.

ISSN 2060-5110 (Nyomtatott) HU ISSN 2060-5129 (Online)